

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 1 oktober 2018
Onderwerp: Centrumregeling verwerving jeugdhulp

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten uw raad om toestemming te vragen om een de samenwerking rondom de inkoop jeugdhulp de overige 17 Zuid Limburgse gemeenten te continueren. Het doel van deze samenwerking is om gezamenlijk de professionele jeugdhulp in te kopen. Hiervoor wordt een centrumregeling tussen de 18 Zuid Limburgse gemeenten aangegaan, waarbij de gemeente Maastricht als centrumgemeente wordt aangewezen. De centrumgemeente zorgt ervoor, dat er voldoende jeugdhulpaanbieders worden gecontracteerd of worden gesubsidieerd, om daarmee in de behoefte aan jeugdhulp in Zuid Limburg te kunnen voorzien. Daarmee kunnen de gemeenten in de regio invulling geven aan de zorgplicht die zij op grond van de Jeugdwet tegenover hun jongeren hebben.

U wordt voorgesteld te besluiten het college toestemming te verlenen tot het aangaan van de Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid Limburg 2019.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

In 2014 zijn alle Zuid Limburgse gemeenten een inkoop samenwerking gestart met het oog op de inwerkingtreding van de Jeugdwet 2015. Daartoe is een centrumregeling aangegaan, waarin de gemeente Maastricht als centrumgemeente is aangewezen die de inkoop van de gespecialiseerde jeugdhulp voor de deelnemende gemeenten verzorgt. Deze centrumregeling loopt eind 2018 af. Aanvankelijk was deze samenwerking als tijdelijk bedoeld en wilden een aantal deelnemende gemeenten uiteindelijk zelf (of op een andere samenwerkingsschaal dan die van geheel Zuid Limburg) deze inkoop vormgeven. In ieder geval voor de ambulante jeugdhulp. In 2017 is deze bestuurlijke samenwerking en de daaronder vallende inkoop geëvalueerd. Op basis van het evaluatierapport hebben de 18 Zuid Limburgse gemeenten besloten, de inkoop samenwerking voor onbepaalde tijd te continueren. Daaraan is wel een aantal randvoorwaarden gesteld. Zo zou meer ruimte voor maatwerk in de samenwerking moeten komen. Dit heeft geresulteerd in de introductie van een verplicht basispakket dat alle gemeenten afnemen en een facultatief keuzepakket voor de ambulante jeugdhulp. Vijf van de achttien gemeenten hebben besloten de komende vier jaar gebruikt te maken van de mogelijkheid om (een deel van) het keuzepakket zelf in te kopen. Daarnaast is afgesproken, dat er naast een nieuwe centrumregeling ook een apart service-level agreement komt waarin de kwaliteit en het niveau van de dienstverlening van de centrumgemeente naar de overige deelnemende gemeenten wordt vastgelegd, evenals de onderlinge afbakening van taken en verantwoordelijkheden tussen centrumgemeente en overige deelnemers. Een andere wens ten aanzien van de inkoop samenwerking is, dat de samenwerking verbreed zou moeten worden. Zo zou de centrumgemeente in staat gesteld moeten worden ook andere verwervingsvormen zoals subsidiëring van bepaalde jeugdhulpvormen voor de deelnemers te verzorgen. Met het oog hierop is gekozen voor de bredere term "verwerving" in plaats van inkoop in de benaming van de centrumregeling, omdat subsidiëring immers geen inkoop is.

Dit leidt er toe dat ingaande 2019 de inkoop samenwerking op een andere wijze zal worden vormgegeven door het vaststellen van een nieuwe centrumregeling. Het instrument van centrumregeling (een lichte Gemeenschappelijke Regeling) is bij de besluitvorming over de evaluatie bestuurlijk geen aandachtspunt geweest. De mandaatconstructie in deze centrumregeling zorgt ervoor dat de centrumgemeente niet teveel afstand van de deelnemende gemeenten kan innemen. Deze afstand is een veelvuldig gehoord bezwaar van gemeentebesturen en vooral raden die een grote afstand en daarmee gebrek aan sturingsmogelijkheden en invloed ervaren tot de gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam. Dat is met deze centrumgemeente constructie duidelijk anders. De verhouding opdrachtgever - opdrachtnemer is

wederkerig en gelijkwaardig, er is geen sprake van ondergeschiktheid van de opdrachtnemer ten opzichte van de opdrachtgever.

De 18 gemeenteraden dienen op basis van artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) toestemming te verlenen voor het aangaan van een gemeenschappelijke regeling. Dat geldt ook voor deze centrumregeling. De gevraagde toestemming kan alleen worden geweigerd wegens strijd met het recht en/of het algemeen belang. Na de verleende toestemming dienen alle 18 colleges de regeling vast te stellen, waarna deze in de Staatscourant kan worden gepubliceerd en in werking kan treden. Dit proces dient uiterlijk in oktober van dit jaar te worden afgerond om daarmee de centrumgemeente op tijd in staat te stellen contractuele afspraken met jeugdhulpaanbieders voor 2019 te maken.

3. Relatie met bestaand beleid

In 2014 is door de Zuid-Limburgse gemeenten afgesproken dat de gemeente Maastricht de inkoop van de gespecialiseerde Jeugdzorg verzorgt.

Met de vaststelling en inwerkingtreding van de Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 kan deze afspraak gecontinueerd worden, zodat alle 18 gemeenten in staat zijn invulling te geven aan de zorgplicht die zij hebben naar jongeren die een beroep op professionele jeugdhulp moeten doen.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Argumenten

Voor:

- 1) Het inkopen of subsidiëren van jeugdhulp op de schaal van Zuid Limburg is efficiënter dan als alle gemeenten dit zelf invullen (18 afzonderlijke processen)
- 2) Draagt bij aan administratieve lastenvermindering bij gemeenten en zorgaanbieders
- 3) Biedt gemeenten gezamenlijk een steviger positie op de markt voor de jeugdhulp en kan tot inkoopvoordelen leiden

Tegen:

- 1) Meer regionale afstemming, zowel bestuurlijk als ambtelijk
- 2) Minder maatwerk mogelijk

Alternatief

Samenwerking op kleinere schaal of zelf doen:

Voor de kleinere gemeenten in de regio Zuid Limburg is zelf doen deze feitelijk geen optie, en werkt sterk kostenverhogend. Samenwerken op kleinere schaal, bijvoorbeeld op de schaal van Maastricht-Heuvelland is weliswaar mogelijk, maar gaat voorbij aan de al bestaande beleidssamenwerking op het terrein van de Jeugdwet en de noodzakelijke schaalgrootte voor het bereiken van de transformatiedoelstellingen. Zeker voor de grotere jeugdhulpaanbieders is de schaalgrootte van belang om een volwaardig gesprekspartner te kunnen zijn.

5. Samenwerking

De Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg is een inkoop Samenwerking op het gebied van Jeugdhulp met 18 gemeenten.

6. Aanbestedingen

Nvt

7. Financiën

Het aangaan van deze centrumregeling heeft op zichzelf geen financiële gevolgen. De inkoop samenwerking brengt wel met zich mee, dat de centrumgemeente Maastricht een inkoopteam in stand houdt, waarvan de kosten via een verdeelsystematiek over de deelnemende gemeenten worden verdeeld. Vanaf 2019 geldt een nieuwe systematiek voor verdeling van de kosten van het inkoopteam. Voorheen was de systematiek gebaseerd op de rijksinkomsten Jeugdhulp van de deelnemende gemeenten. Dit was in 2014 de meest logische keuze, mede omdat er onvoldoende andere cijfers bekend waren.

Vanaf 2019 wordt een nieuwe verdeelsleutel geïntroduceerd waarbij:

- 50% van de kosten inkoopteam worden getypeerd als vaste kosten. 25% Van deze vaste kosten wordt verdeeld naar rato van het aantal deelnemende gemeenten. 25% Van deze vaste kosten wordt verdeeld naar rato van het aantal jongeren.
- 50% van de kosten inkoopteam worden getypeerd als variabele kosten. 25% Van de variabele kosten wordt verdeeld naar rato van het aantal afgegeven toekenningen jeugdhulp. 25% Van de totale kosten) wordt verdeeld naar rato van het aantal declaraties.

Deze nieuwe verdeelsleutel maakt een flexibele toerekening van kosten mogelijk en doet daarmee recht aan de optie om (een gedeelte van) het keuzepakket jeugdhulp niet via de centrumgemeente in te kopen.

De totale kosten van het inkoopteam bedroegen in 2018 1,7 miljoen euro. Op basis van deze nieuwe verdeelsleutel zal onze bijdrage in 2019 ongeveer € 61.040,00 zijn (prijsspeil 2018).

Onze bijdrage aan de kosten van het inkoopteam voor 2018 was € 34.153,00. De nieuwe verdeelsleutel pakt ongunstig uit voor onze gemeente. Ondanks protesten onzerzijds, is toch op basis van een meerderheidsbesluit van de deelnemende gemeenten besloten deze nieuwe verdeelsleutel te hanteren. Het op grond van deze stijging van kosten niet deelnemen aan de inkoop samenwerking is geen optie, omdat het zelf afsluiten van de contracten jeugdhulp vele malen duurder (en inefficiënter) zal zijn.

De kosten van het inkoopteam vormen een klein onderdeel van de totale kosten van de inzet van jeugdhulp. De kosten van de inzet van arrangementen jeugdhulp (begeleiding, verblijf, behandeling, crisis, dyslexie enz.) bedroegen voor onze gemeente in 2017 2,7 miljoen euro.

8. Communicatie

Nadat u de gevraagde toestemming heeft verleend dient het college de regeling vast te stellen. Deze procedure dient in alle 18 Zuid Limburgse gemeenten te worden doorlopen. Nadat dit is gebeurd wordt de regeling in de Staatscourant gepubliceerd en treedt de dag erop in werking.

9. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u het college toestemming te verlenen tot het aangaan van de Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid Limburg 2019.

10. Bijlagen

Raadsbesluit

Centrumregeling verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 21 augustus 2018;

Gehoord de raadsadviescommissie Sociaal Domein de dato 10 september 2018;

Gelet op het bepaalde in artikel 1 tweede lid van de gelet op Wet gemeenschappelijke regelingen.

B e s l u i t :

Het college toestemming te verlenen tot het aangaan van de Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid Limburg 2019.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 1 oktober 2018.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

dr. J.J. Schrijen,
voorzitter